

Čas přípravy
30 minut

Čas realizace
90 minut

Prostor
klubovna, tábor

Roční období
kdykoliv

Počet účastníků
1 a více

Věková kategorie
3. – 4. třída

HUDEBNÍ NÁSTROJE SI MŮŽEME VYROBIT

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: pracovní, sociální a personální.

Konkrétní cíl:

Dítě rozlišuje zvuky, dovede si vybrat ty, které jsou pro ně „dobře“ znějící. Rozvíjí svoji fantazii a kreativitu. Pracuje podle vzoru, zkouší pracovat s pracovními nástroji a učí se hospodárně využít materiál. Umí udržovat pořádek na pracovním místě.

Vyrobené nástroje dokáže použít a při jejich používání procvičuje cit pro rytmus. Výroba hudebních nástrojů i samotné hraní na ně procvičují jemnou motoriku dítěte.

Motivace:

K tomu, abychom mohli vytvořit kapelu, nepotřebujeme mít k dispozici profesionální hudební nástroje, můžeme si je vyrobit i sami a navíc nazdobit tak, aby se nám líbily.

Potřeby:

obaly od kinder vajíček (v počtu dětí), rýže, špejle, korkové špunty (v počtu dětí), dřevěné špalíky (2 na dítě), papírové trubky, slabší než od kuchyňských utěrek (ideální od samolepící tapety) nebo čtvrtky v počtu dětí, kousky plochého dřívka asi 3 x 15 cm (v počtu dětí), kelímky od čajových svíček (2 na dítě), skleněné korálky (4 ks na dítě), hřebíčky, aby se na ně dal navléknout korálek (2 ks na dítě), plechovky od zeleniny nebo kompotu,... Kladívko, lepidlo, fixy, akrylové barvy, fixy na textil, barevné papíry, zbytky bílé látky nebo starý polštář rozstříhaný na obdélníky cca 17 x 13 cm (záleží a velikosti kinder obalu), mašle, obrázky.

Provedení:

Dětem nejprve pustíme nějakou rytmickou písničku, která je doprovázena pouze rachtátky, dřívky apod. (můžeme použít například písničky od 4TETu). Poté s dětmi rozebíráme, co všechno písničku doprovázelo za hudební nástroje, jestli je znají, případně zda už na ně hráli.

Dětem potom ukážeme vzory nástrojů, které s nimi budeme chtít vyrábět. Necháme je vyzkoušet, jaké zvuky vydávají, a můžeme si popovídat o tom, které jsou hlasité, které tiché, které nám zní příjemně a které naopak jsou pro nás nepříjemné. Každé dítě může vnímat nástroje rozdílně. A na to také můžeme děti upozornit.

Na závěr našeho povídání o nástrojích dětem navrhneme, že si podobné nástroje vyrobíme a písničku si na konci schůzky zkusíme zazpívat a doprovodit se pomocí našich nových nástrojů (případně můžeme hrát i s doprovodem nahrávky).

Rachtací bonbon

Po úvodním povídání rozdáme dětem obdélníčky látky a fixy na textil a necháme je látku pokreslit.

Je vhodnější, pokud děti volí jednodušší vzory nebo ornamenty, protože se látka bude překrývat a vázat a obrázek by nemusel vyniknout. Do obalu od kinder vajíčka dáme trochu rýže. Děti si mohou vyzkoušet, kolik rýže do obalu chtějí dát (obal by neměl být moc plný, aby dobře rachtal). Naplněné vajíčko potom zabalíme do pokreslené látky a na obou koncích zavážeme stužkou jako bonbon.

Rachtací dřívka

Dětem rozdáme dřevěná dřívka, která si opět například fixami pokreslí (můžeme použít i akrylové barvy, ale ty je třeba nechat důkladně zaschnout, a tak se výroba hudebního nástroje protáhne). Připravíme si dva hřebíčky a na každý z nich navlékneme dva korálky. Na dřívko položíme kalíšky od svíček (případně korunkové uzávěry od lahví) a přitukneme hřebíčkem tak, aby jak kalíšky, tak korálky při zamávání s dřívkem po hřebíčku klouzaly, a tak vytvářely zvuk.

Bubínek z plechovky

Každému dítěti dáme plechovku, která musí být dobře očištěná a bez otřepů, aby se děti nezranily (vhodné jsou i plechovky od umělých dětských mlék, kde jsou otřepy minimální). Děti ji potom z boku ozdobí polepením papírků (případně můžeme využít i ubrouskovou techniku). Plechovku necháme dobře zaschnout. Mezitím s dětmi na špejli napícheme korek (případně obal od kinder vajíčka) a máme hotovou paličku na bubínek.

Rychlá dešťová hůl

Vezmeme delší papírovou roličku, nebo ze čtvrtky vytvoříme slabší roličku. Jeden spodní otvor přelepíme papírem, do roličky nasypeme trochu rýže

a potom druhou stranu také uzavřeme papírem. Pak ji děti vyzdobí buď fixami, akrylovými barvami nebo polepením obrázky a máme hotovou dešťovou hůl.

Jednoduchá ozvučná dřívka

Každému dítěti dáme dva ploché špalíky. Děti si je vyzdobí fixami nebo akrylovými barvami podle své fantazie a jednoduchý hudební nástroj je na světě.

Když máme hudební nástroje vyrobené, necháme děti, aby si je vyzkoušely a poslechly, jaké zvuky nástroje vydávají.

Případně můžeme zkusit s dětmi prvky z muzikoterapie – 1. sedíme v kruhu a děti beze slov zahrají své pocity – jak se cítí (veselí, smutek, smíšené pocity...) ostatní vnímají, jak se jejich kamarádi cítí. Nástroje si vybírají podle své volby.

2. Zahrajeme si na orchestr – vedoucí začíná hrát nějaký rytmus, ostatní se přidávají se svými hudebními nástroji, až hrají úplně všichni. Tyto forma se dá obměňovat – hrají jen ti hráči, na které vedoucí (dirigent) ukáže a ukazuje, zda hrát rychle, pomalu, nahlas, potichu....

Potom si s dětmi pro připomenutí pustíme písničku, kterou chceme společně vyzkoušet. Písničku můžeme ještě jednou zopakovat a nechat děti, aby si vyzkoušely, který hudební nástroj ze své nové sbírky použijí. Potom si písničku jednou nebo vícekrát vyzkoušíme (záleží na pozornosti dětí). Nakonec můžeme společně s dětmi zahrát písničku rodičům nebo si ji připravit jako součást vystoupení.

Na tuto aktivitu je možné navázat v rámci pionýrských akcí a soutěží účastí v Pionýrském Sedmikvítku (oblasti Melodie a Dětská Porta).

Tento metodický list pomáhá naplňovat Ideály Pionýra: Poznání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Dětem méně manuálně zručným pomůžeme při výrobě složitějších nástrojů.

Dětem neklidným a roztěkaným nabídneme odpočinkovou aktivitu – v rytmu hraní se mohou pohybovat – tančit, poskakovat.

Pozor na:

Při práci s kladivem je nutné dbát na bezpečnost práce. Pokud je to nutné, okraje plechovky začistíme pilníkem, abychom je zbavili otřepů a nedošlo k poranění. Budou-li děti barvit akrylovými barvami, je třeba myslet na to, aby měly oděv, který si mohou případně potřísnit barvou.

Moje poznámky: